

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **I.T.**,

wobec którego warunkowo umorzono postępowanie karne,

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2025 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez obrońcę od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z 30 maja 2025 r. sygn. akt V Ka 305/25 zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z 30 grudnia 2024 r. sygn. akt II K 18/24,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć I.T. kosztami postępowania kasacyjnego.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim wyrokiem z 30 grudnia 2024 r. sygn. akt II K 18/24 wobec I.T., oskarżonego o to, że:

1. w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 11 października 2023 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2018 r. we właściwym Sądzie

- Rejestrowym, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
2. w okresie od 16 października 2020 r. do 18 maja 2021 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2019 we właściwym Sądzie Rejestrowym, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
 3. w okresie od 16 października 2021 r. do 05 sierpnia 2022 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2020 we właściwym Sądzie Rejestrowym, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
 4. w okresie od 16 lipca 2025 r. do 11 października 2023 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2022 we właściwym Sądzie Rejestrowym, tj. o przestępstwo z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie karne w zakresie czynów mu zarzucanych w pkt I – III (pkt 1 wyroku) oraz ustalił, że I.T. popełnił zarzuconemu w pkt IV przestępstwo wyczerpujące znamiona występku z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, przy jednoczesnym ustaleniu, że czyn ten popełniony został w dniu 16 lipca 2023 r. na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne o ten czyn warunkowo umorzył, ustalając okres próby na rok (pkt 2 wyroku). Ponadto, na podstawie art. 67 § 3 k.k. zasądził od oskarżonego 100 (sto) złotych świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (pkt 3 wyroku).

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z 30 maja 2025 r. sygn. akt V Ka 305/25 na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że (pkt I wyroku):

1. uchylił rozstrzygnięcie z pkt 1 nadto rozstrzygnięcie o zwolnieniu od opłaty;
2. w granicach czynów zarzucanych w pkt I, II, i III ustalił, że oskarżony I.T. popełnił występki polegające na tym, że:

a) w dniu 16 lipca 2019 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2018 we właściwym Sądzie Rejestrowym;

b) w dniu 16 października 2020 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2019 we właściwym Sądzie Rejestrowym;

c) w dniu 16 października 2021 r. w B., woj. [...] pełniąc funkcję Prezesa Zarządu B. Sp. z o.o. KRS [...] nie, złożył w wymaganym terminie rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności wskazanej spółki za rok obrotowy 2020 we właściwym Sądzie Rejestrowym;

zaś każdy ze wskazanych czynów wyczerpuje dyspozycję art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i na podstawie art. 66 § 1 i § 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne co każdego z tych czynów warunkowo umorzył na okres roku próby oraz na podstawie art. 67 § 3 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej za każdy ze wskazanych czynów świadczenia pieniężne w kwotach po 1.000 (tysiąc) złotych.

Ponadto orzeczone w pkt 3 świadczenie pieniężne podwyższył do kwoty 1000 (tysiąc) złotych (pkt I. ppkt 3 wyroku). W pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt II wyroku).

W odpowiedzi prokurator wniósł o oddalenie kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w stopniu oczywistym. W konsekwencji należało ją oddalić na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 30 maja 2025 r. na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec I.T. warunkowo umorzył na okres próby wynoszący rok. Do tego rodzaju sytuacji procesowej zastosowanie ma art. 523 § 2 k.p.k., w myśl którego kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Tylko podniesienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k., może "konwalidować" brak spełnienia niektórych przesłanek formalnych kasacji, w szczególności w przypadku wnoszenia kasacji od orzeczenia niewymierzającego bezwzględnej kary pozbawienia wolności (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Przyjęcie odmiennego stanowiska stałoby w sprzeczności z istniejącymi uregulowaniami kodeksowymi.

O ile podniesienie zarzutu wskazującego na zaistnienie przesłanki, o której mowa w art. 439 § 1 k.p.k. daje podstawę do uznania kasacji za prawnie dopuszczalną i podlegającą rozpoznaniu, o tyle o jej zasadność uzależniona jest od tego, czy uchybienie ma rzeczywiście cechę naruszenia przewidzianego w tym przepisie. Za takowe natomiast nie sposób uznać jedynie fasadowe wskazanie uchybienia, w celu doprowadzenia do rozpoznania kasacji, oparte o okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia jego zaistnienia, w tym po to, aby móc zarzucić także inne naruszenia, o jakich mowa w art. 523 § 1 k.p.k., ale nie ujęte już w katalogu wskazanym w art. 439 k.p.k. (*zob. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 28 listopada 2022 r. sygn. akt II KK 466/22 i cyt. tam orzecznictwo*).

Odnosząc się bezpośrednio do twierdzeń skarżącego zawartych w zarzucie z pkt 1 kasacji, należy zauważyć, iż prawomocna decyzja o odmowie wszczęcia dochodzenia wydana na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k., wbrew twierdzeniom obrońcy, nie stwarza stanu powagi rzeczy osądzonej. Kwestia negatywnej przesłanki procesowej, w odniesieniu do pierwotnie zarzuconych I.T. czynów z pkt I, II i III części wstępnej wyroku, została przez sąd odwoławczy wnikliwie przeanalizowana, czego przejawem są wywody uzasadniające zmianę wyroku w tymże zakresie (s. 4-5 formularza uzasadnienia wyroku). W przedmiotowej sprawie bowiem kluczowym jest, iż przeszkody, której zaistnienia domaga się skarżący w omawianym zarzucie, nie stwarza decyzja o odmowie wszczęcia postępowania

oparta wyłącznie na ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu. Aby doszło do zmaterializowania się przesłanki, z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. konieczne jest procesowe zaistnienie w postępowaniu osoby podejrzanego w rozumieniu art. 71 § 1 k.p.k., co wynika bezpośrednio z brzmienia art. 327 § 1 k.p.k. Tak więc w sytuacji, gdy czynności przeprowadzone w sprawie nie wykraczały poza fazę *in rem* (formalny brak podejrzanego), to nie mogły one doprowadzić do zaistnienia stanu powagi rzeczy osądzonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 października 2008 r. sygn. akt V KK 252/08), a ów zarzut kasacyjny w takim stanie rzeczy uznać należało za oczywiście bezzasadny.

Nie sposób też uznać za zasadny zarzut z pkt 2 kasacji. W kontekście twierdzeń skarżącego i treści opisów czynów zarzuconych w pkt I., II i III oraz tych ostatecznie przypisanych I.T., tj. wyszczególnienia przez sąd odwoławczy w opisach czynów dwóch odrębnych obowiązków, a mianowicie rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności spółki, w miejsce nieprecyzyjnego sformułowania „rocznego sprawozdania finansowego z działalności wskazanej spółki” obejmującego w istocie obie te kwestie stanowiące o zakresie inkryminowanych zachowań. Sąd Najwyższy zauważa bowiem, iż zakresu tego nie wyznacza przyjęty w akcie oskarżenia opis czynu zarzucanego oskarżonemu ani też wskazana tam kwalifikacja prawna. Granice oskarżenia wyznacza bowiem zdarzenie historyczne, na którym zasada się oskarżenie. Istotna jest zatem tożsamość czynu wyznaczona faktycznymi ramami zdarzenia (*postanowienie Sądu Najwyższego z 31 lipca 2024 r. sygn. akt IV KK 283/24 i cyt. tam orzecznictwo*). Zgodnie z treścią art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., sąd odwoławczy rozstrzygając o ostatecznym przypisaniu I.T. zachowań przedstawionych w akcie oskarżenia, przy dostrzeżeniu niespójności redakcyjnych w ich opisie, był zobowiązany do precyzyjnego ich skorygowania a przy tym stosownego uzasadnienia, co też uczynił na s. 7 formularza uzasadnienia wyroku.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, rozstrzygając o kosztach w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Ryszard Witkowski

[WB]

[r.g.]